

**การศึกษาศามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาสังคมศึกษา
โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น (Big Five Learning) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**

**A Study of Analytical Thinking Ability and Learning Achievement of Grade 11 Student
in S32101 Social Studies, Religion and Culture 3 Using Big Five Learning Method**

กนกวรรณ ขอบทอง^{1*} และ นิลมณี พิทักษ์²

Kanokwan Khobthong^{1*} and Nilmanee Pitak²

¹นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Master of Education Program in Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Khon Kaen University

²รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Associate Professor, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น ให้จำนวนนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีคะแนนความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เฉลี่ยร้อยละ 70 ขึ้นไป 2) พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น ให้จำนวนนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 70 ขึ้นไป กลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทพาลัย จังหวัดนครราชสีมา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 29 คน การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น (Pre-Experimental Design) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น (Big Five Learning) 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น (Big Five Learning) ร้อยละ 82.76 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 78.13 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ที่กำหนดไว้คือ ให้จำนวนนักเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 มีคะแนนความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์เฉลี่ยร้อยละ 70 ขึ้นไป 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น (Big Five Learning) ร้อยละ 82.76 ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80.06 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ให้จำนวนนักเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย ร้อยละ 70 ขึ้นไป

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น, ความสามารถในการคิดวิเคราะห์, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The objectives of this research were: 1) to develop students' analytical thinking ability of grade 11 students taught using big five learning so that there would be not less than 70% of total number of students passing criterion, and they would have average score not less than 70% of total number of students, 2) to develop students' learning achievement in a social studies course of grade 11 students taught by big five learning so that there would be not less than 70% of total number of students passing criterion, and they would have average score not less than 70% of total number of students. In the second semester of academic year 2015 from Tepalai School, Nakhon Ratchasima

* Corresponding author. Mobile : 09-5597-1804

Email address: miuk_milk_miuk@hotmail.com

Province, The office of Secondary Educational Service Area 31. The design of this research was the Pre-Experimental Research Design as One Shot Case Study. The research tools were: 1) the learning management plans using big five learning, 2) an analytical thinking ability test and 3) a learning achievement test. The obtained data was analyzed in average standard deviation and percentage. The research findings were found that: 1) Over 82.76 of the students who participated in Big Five Learning had developed their analytical thinking ability, 78.13 percent of them showed better result than the standard (there would be not less than 70% of total number of students passing criterion, and they would have average score not less than 70% of total number of students), 2) Over 82.76 of the students who participated in Big Five Learning had developed their learning achievement, 80.06 percent of them showed better result than the standard (there would be not less than 70% of total number of students passing criterion, and they would have average score not less than 70% of total number of students).

Keywords: Big Five Learning, Analytical Thinking Ability, Learning Achievement

บทนำ

การคิดและการสอนคิด เป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งในการจัดการศึกษาเพื่อให้ได้นักเรียนที่มีคุณภาพสูง นอกจากนี้ความสามารถด้านการคิดยังเป็นสมรรถนะสำคัญ ที่จะทำให้นักเรียนสามารถใช้ชีวิตอย่างปกติได้ในสังคมยุคปัจจุบันที่มีกลไกและมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ซึ่งทุกคนต้องเผชิญกับปัญหาร่วมกันทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยเด็กที่กำลังจะก้าวเข้าสู่การเป็นวัยรุ่น ซึ่งมีเหตุการณ์ที่สะท้อนให้เห็นว่าเด็กและเยาวชนไทยจำนวนมากขาดทักษะชีวิตและความสามารถในการคิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เพื่อการแก้ปัญหา (พรพรรณ นามโชนทิพย์, 2554) จึงมีความเป็นไปได้สูงที่จะก่อให้เกิดเป็นปัญหาของสังคมในอนาคต ดังนั้นการเรียนรู้ทักษะการใช้ชีวิต และทักษะการคิดวิเคราะห์ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ควรปลูกฝังให้กับประชาชนในสังคม ที่อาศัยอยู่ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

โรงเรียนเทพาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 31 เป็นหนึ่งในโรงเรียนที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องพัฒนาทักษะการคิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการคิดวิเคราะห์ที่พบว่า ผลจากการประเมินผลการศึกษาระดับพื้นฐานระดับชาติ (O-NET) ซึ่งเป็นการทดสอบบวบยอดความรู้ที่เน้นการนำไปใช้ และกระบวนการคิดวิเคราะห์ ประจำปีการศึกษา 2557 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีคะแนนเฉลี่ย 33.93 คะแนน แสดงให้เห็นว่าการจัดการศึกษาสังคมศึกษา ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังชี้ให้เห็นว่านักเรียนขาดทักษะด้านการคิดวิเคราะห์

ซึ่งเป็นทักษะสำคัญที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กระทั่งก่อให้เกิดปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำตามมาด้วย นอกจากนี้แล้วผลการประเมินคุณภาพการศึกษา รอบที่ 3 (พ.ศ. 2554-2558) ของโรงเรียนเทพาลัย ยังพบว่าคุณภาพมาตรฐานที่ 4 คือความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.53 จัดอยู่ในระดับพอใช้ (โรงเรียนเทพาลัย, 2557) จึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดดังกล่าวให้สูงขึ้นเพื่อให้ได้มาตรฐานต่อไป

การจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น (Big Five Learning) เป็นแนวการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสืบสอบตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist) ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน โดยเริ่มต้นจากปัญหาเพื่อให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง รวมถึงการสร้างผลงานเพื่อตอบแทนสังคม อันจะส่งผลให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ รวมถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ปลูกฝังให้นักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, 2557) โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวนี้มีความสอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ยุคแห่งการศึกษาที่มุ่งเน้นให้มนุษย์เป็นผู้อุดมปัญญา เป็นเหตุผลประการหนึ่งที่ทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ได้ส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น มาบูรณาการเพื่อใช้จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนานักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ

ทั้งนี้ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นปัญหาที่สามารถพัฒนาได้โดยการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น เป็นการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากปัญหาให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อันจะช่วยให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและมีความหมาย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เมธาวิ พิมวัน (2549) และ จักรกฤษณ์ เพชรศักดิ์วงศ์ (2552) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบที่เริ่มต้นจากปัญหา สร้างความพอใจต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียนส่งผลให้ความสามารถด้านการคิด และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น มาทดลองใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น (Big Five Learning) ให้จำนวนนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีคะแนนความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์เฉลี่ยร้อยละ 70 ขึ้นไป
2. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา รายวิชา ส 32101 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น (Big Five Learning) ให้จำนวนนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 70 ขึ้นไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นรูปแบบการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น (Pre - Experimental Design) โดยทำการศึกษากับกลุ่มทดลอง และมีการทดสอบหลังทดลองหนึ่งครั้ง (One - Shot Case Study)

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนเทพาลัย อำเภอดง จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำนวน 29 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชา ส32101 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น จำนวน 6 แผน ใช้ระยะเวลา รวม 12 ชั่วโมง ที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่มีค่าความสอดคล้องรายข้อ (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 มีค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.35 - 0.65 และมีค่าอำนาจจำแนก (B-Index) อยู่ระหว่าง 0.50 - 0.80

3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่มีค่าความสอดคล้องรายข้อ (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 มีค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.35-0.65 และมีค่าอำนาจจำแนก (B-Index) อยู่ระหว่าง 0.60 - 0.90

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 ประชุมนิเทศเพื่อทำความเข้าใจร่วมกันกับนักเรียนเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น (Big Five Learning)

4.2 ดำเนินการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น จำนวน 6 แผน ใช้เวลารวม 12 ชั่วโมง

4.3 หลังการเรียนการสอนสิ้นสุดระยะการเรียนรู้แล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากการนำแบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนมาตรวจให้คะแนน แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ จำนวนนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีคะแนนความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์เฉลี่ยร้อยละ 70 ขึ้นไป

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากการนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาตรวจให้คะแนน แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และค่าร้อยละ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ จำนวนนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 70 ขึ้นไป

สรุปและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น (Big Five Learning) ร้อยละ 82.76 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 78.13 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 70/70

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น (Big Five Learning) ร้อยละ 82.76 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80.06 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 70/70

2. อภิปรายผลการวิจัย

2.1 ผลการศึกษาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น พบว่านักเรียนร้อยละ 82.76 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 78.13 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือให้นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีคะแนนความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ร้อยละ 70 ขึ้นไป แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น (Big Five Learning) สามารถพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น (Big Five Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนใช้ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์เป็นอย่างดี มีผลทำให้นักเรียนมีความสามารถทางด้านการคิดขั้นสูงรวมถึงการคิดวิเคราะห์ที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เบญจวรรณ อ่วมมณี (2549) และ สุวิมล สพฤกษ์ศรี (2554) กล่าวคือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่เริ่มต้นจากปัญหาและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสวงหาคำตอบของปัญหาโดยใช้สื่อรวมถึงแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และนำความรู้ที่ได้มาสร้างผลงานหรือชิ้นงานเพื่อเผยแพร่แก่ผู้สนใจ เป็นการสร้างและทบทวนความเข้าใจในสาระการเรียนรู้ นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น (Big Five Learning) ยังเป็นการฝึกทักษะด้านการคิดขั้นสูงอื่นๆ และการทำงานเป็นทีมแก่นักเรียน นักเรียนได้มีโอกาสในการวางแผน การอภิปราย และการสรุปข้อมูลเพื่อการตัดสินใจอย่างอิสระ มีผลทำให้นักเรียนเกิดความท้าทายในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ และ

เกิดความสนุกสนานต่อการเรียน ทำให้ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนสูงขึ้นได้

2.2 ผลการศึกษาค้นคว้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น พบว่านักเรียนร้อยละ 82.76 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80.06 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือให้นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 70 ขึ้นไป แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น (Big Five Learning) สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น (Big Five Learning) นำมาซึ่งการแสวงหาความรู้ สืบค้น วิเคราะห์ จนเกิดเป็นความรู้ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ รวมถึงคุณลักษณะต่างๆ โดยมีปัญหาหรือคำถามเป็นฐานในการหาคำตอบ และสร้างความรู้จากข้อมูลสารสนเทศที่ค้นพบ อันเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น ยังเป็นหนึ่งในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากปัญหาหรือคำถามเพื่อให้นักเรียนได้แสวงหาสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ในการตอบคำถาม ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เมธาวิ

พิมวัน (2549) และ พรพรรณ นามโนรินทร์ (2554) ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่เริ่มต้นด้วยปัญหาทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาหรือสิ่งที่เรียนรู้แบบองค์รวม และแสดงความสัมพันธ์ใหม่ๆ เพื่อรวบรวมความรู้ และข้อมูลใหม่ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจนขึ้น เป็นการบูรณาการความรู้ใหม่ที่ได้รับกับความรู้ที่มีอยู่เดิม เพื่อประเมินความเข้าใจ หรือวิเคราะห์ในสิ่งที่เข้าใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น ยังมีขั้นตอนที่ให้นักเรียนได้บริการสังคม โดยการนำองค์ความรู้ที่ได้มาสร้างชิ้นงานหรือสร้างผลงานเพื่อการเผยแพร่ในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น แผ่นพับ ป้ายนิเทศ และแผนผังมโนทัศน์เหล่านี้เป็นต้น ทั้งนี้ผลงานที่นักเรียนได้สร้างขึ้นสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ยกตัวอย่างเช่นการจัดทำแผนผังมโนทัศน์ ที่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มหิธร นันตโลหิต (2550) และ จักรกมล เพชรศักดิ์วงศ์ (2552) ที่พบว่าแผนผังมโนทัศน์ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ คิดนอกกรอบที่แตกต่างจากบทเรียน ทำให้นักเรียนมองเห็นโครงสร้างของความรู้ และสามารถจดจำเนื้อหาที่เรียนได้ยาวนาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น (Big Five Learning) ให้ประสบความสำเร็จทั้งครูผู้สอนและผู้เรียน ควรมีทักษะในการสืบค้นข้อมูล ดังนั้นครูต้องฝึกฝนตนเอง และฝึกนักเรียนให้มีทักษะการสืบค้นข้อมูล

1.2 ควรจัดลำดับเนื้อหาการเรียนรู้จากง่าย ไปหายาก เพื่อเพิ่มความต่อเนื่องและเป็นการเตรียมความพร้อมแก่ผู้เรียนในการนำความรู้พื้นฐานมาต่อยอด หรือ สร้างองค์ความรู้ใหม่ที่สมบูรณ์ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่คงทน และมีความหมาย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ รายวิชา 32101 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 3 ระหว่าง การเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น กับรูปแบบการจัดการเรียนรู้อื่นๆ เช่น วิจัยเป็นฐาน, แบบ 5E เพื่อให้ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับธรรมชาติของรายวิชา ซึ่งจะเป็นผลทำให้ กระบวนการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล

2.2 ควรใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้อื่นๆ เช่น แผนภาพกราฟิก แผนผังมโนทัศน์ ควบคู่กับการจัดการเรียนรู้ แบบบันได 5 ขั้น เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการคิดและ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- [2] ฉัฐภูมิณท์ เพชรศักดิ์วงศ์. (2552). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ เรื่องหินและแร่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ประกอบการเขียนแผนผังความมโนทัศน์ และการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูของ สสวท.. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [3] เบญจวรรณ อ่วมมณี. (2549). การพัฒนาผลการเรียนรู้ และความสามารถในการคิดแก้ปัญหา เรื่อง การอนุรักษ์แม่น้ำท่าจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [4] พรพรรณ นามโนรินทร์. (2554). การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหนองโก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนบัณฑิต วิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [5] พิมพ์ดี เดชะคุปต์. (2557). การจัดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [6] มหิธร นันตโลหิต. (2550). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ผังมโนทัศน์กับการสอนตามปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [7] เมธาวี พิมพ์วัน. (2549). ชุดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่องพื้นที่ผิว ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [8] โรงเรียนเทพาลัย. (2556). รายงานการประเมินคุณภาพโรงเรียนเทพาลัย สมศ.2556. นครราชสีมา: โรงเรียนเทพาลัย.
- [9] สุวิมล สพฤกษ์ศรี. (2554). การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ และทักษะการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [10] Bloom, Benjamin S., (1956). Taxonomy of Education Objective Handbook I : Cognitive Domain. New York: David Mackey Company, Inc.